

Z B I Ó R

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK II

Warszawa, dnia 7 lutego 1938 r.

Nr 5

T R E Ś Ć:

	Str
Poz. 14. Zarządzenie M. O. S. z dn. 4.II. 1938 r. o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dn. 12.XI. 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu graficznego na obszarze województwa poznańskiego z wyłączeniem miast Bydgoszczy i Inowrocławia oraz powiatów: bydgoskiego, inowrocławskiego, szubińskiego i wyrzyskiego	74
Poz. 15. Obwieszczenie M. O. S. z dn. 28.I. 1938 r. o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich mniejszych przedsiębiorstw naftowych na obszarze miasta Borysławia i gminy wiejskiej Schodnicy układowi zbiorowemu pracy z dn. 12.VII. 1937 r.	75

14.

**Z A R Z A D Z E N I E
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 4 lutego 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 12 listopada 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu graficznego na obszarze województwa poznańskiego z wyłączeniem miast: Bydgoszczy i Inowrocławia oraz powiatów: bydgoskiego, inowrocławskiego, szubińskiego i wyrzyskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Poznaniu w dniu 12 listopada 1937 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich zakładów przemysłu graficznego na obszarze województwa poznańskiego z wyłączeniem miast: Bydgoszczy i Inowrocławia oraz powiatów: bydgoskiego, inowrocławskiego, szubińskiego i wyrzyskiego.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 18 grudnia 1937 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 25, poz. 91).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

15.

**OBWIESZCZENIE
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 28 stycznia 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich mniejszych przedsiębiorstw naftowych na obszarze miasta Borysławia i gminy wiejskiej Schodnicy układu zbiorowemu pracy z dnia 12 lipca 1937 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Centralny Związek Górników w Polsce — Sekretariat Okręgowy w Borysławiu zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich mniejszych przedsiębiorstw naftowych na obszarze miasta Borysławia i gminy wiejskiej Schodnicy układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Borysławiu w dniu 12 lipca 1937 r.:

- a) po stronie pracodawców przez następujące przedsiębiorstwa naftowe: Zarząd kopalni nafty „Pasieczki” P. Brzozowskiego i H. Winiarza w Schodnicy, Inż. R. Machnicki, Inż. Paweł Leniecki, „Mrażnica” S. A. dla przemysłu naftowego, kopalnia „Faustyna”, kopalnia „Petrol”, kopalnia „Fotogen”, Inż. Tadeusz Wyżykowski — Borysław, Joachim Schiffer, „Petropol” Polska Akc. Spółka Górnicza, Zarząd kopalni „Hilda”, kopalnia „Beata”, kopalnie „Warszawa” i „Blochówka”, Emanuel Lockspeiser Przedsiębiorstwo Naftowe, „Hea” Spółka Naftowa z ogr. odp. w Borysławiu, Dr Wład. Stepek, kopalnia „Synge” i „Łomnica” Spółka Naftowa z ogr. odp. w Borysławiu,
- b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Górników w Polsce.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciw w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy VIII Okręgu (Lwów, Plac Smolki Nr 3), w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu:

(—) *M. Klott*

1 zał.

Załącz. do obw. M. O. S. z dn. 28.I. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla mniejszych przedsiębiorstw naftowych.

W dniu 12-go lipca 1937 r. w Borysławiu między podpisanymi mniejszymi przedsiębiorstwami naftowymi w Borysławiu i Schodnicy a Centralnym Związkiem Górników w Polsce, w Krakowie, zawarto następujący układ zbiorowy pracy:

§ 1.

Zakres mocy wiążącej układu.

Układ niniejszy dotyczy mniejszych przedsiębiorstw naftowych w Borysławiu i Schodnicy.

Za mniejsze przedsiębiorstwo naftowe uważa się każde przedsiębiorstwo z wyjątkiem następujących firm:

- a) Galicyjskie Towarzystwo Naftowe „Galicja” S. A.,
- b) „Gazy Ziemne” S. A. dla Przemysłu Naftowego we Lwowie,
- c) „Gazolina” S. A.,
- d) Towarzystwo Naftowe „Limanowa” S-ka z o. o.,
- e) Firmy wchodzące w skład koncernu „Małopolska” Grupa Francuskich Towarzystw Naftowych, Przemysłowych i Handlowych w Polsce,
- f) Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych „Polmin” we Lwowie,
- g) Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych „Polmin” i „Pollon” S-ka Naftowa z o. o. we Lwowie,

- h) „Standard Nobel” w Polsce S. A.,
- i) Vacuum Oil Company S. A. w Czechowicach i
- j) Urycka S-ka dla Przemysłu Naftowego.

(Treść niniejszego ustępu ustalona została w protokole z dnia 22 grudnia 1937 r., który stanowi uzupełnienie układu z dnia 12 lipca 1937 r.).

§ 2.

Kategorie.

Od dnia 1 czerwca 1937 r. ustala się w mniejszych przedsiębiorstwach naftowych następujące kategorie robotników:

Kategoria 1-sza.

1. Dozorcy ruchu — egzaminowani wiertacze przy wierceniu, instrumentacji, rekonstrukcji, tłokowaniu, pompowaniu oraz łyżkowaniu głębokich i płytkich otworów świdrowych, wszyscy ze zgłoszoną odpowiedzialnością.
2. Majstrowie kuzienni (kowale).
3. Maszyniści egzaminowani ze zgłoszoną odpowiedzialnością.
4. Maszyniści przy obsłudze maszyn i motorów o sile 150 KM. ze zgłoszoną odpowiedzialnością.
5. Elektromonterzy egzaminowani ze zgłoszoną odpowiedzialnością.
6. Dystylatorzy w gazoliniarniach i w fabrykach sadzy ze zgłoszoną odpowiedzialnością.
7. Cieśle - majstrowie prowadzący roboty.
8. Monterzy rurociągów - przodownicy prowadzący roboty.
9. Palacze przodownicy przy kotłach zamurowanych przodujący na każdej zmianie palaczom egzaminowanym.
10. Tokarze, o ile pracują w tym charakterze 4 lata po wyzwoleniu.
11. Ślusarze, o ile pracują w tym charakterze 4 lata po wyzwoleniu.
12. Kwalifikowani spawacze, o ile pracują samodzielnie w tym charakterze 2 lata po wyzwoleniu.

Wszyscy wyżej wymienieni, o ile pracują w tym charakterze.

Kategoria 2-ga.

1. Pomocnicy szybowi przy wierceniu, rekonstrukcji, instrumentacji, tłokowaniu, pompowaniu oraz łyżkowaniu głębokich i płytkich otworów świdrowych.
2. Pomocnicy kowalscy.
3. Palacze egzaminowani.
4. Motorowi przy motorach o sile poniżej 150 KM.
5. Czeladnicy ciesielscy po 2-ch latach pracy od wyzwolenia i pomocnicy ciesielscy po 3-ch latach pracy w tym charakterze.
6. Nalewacze ropy.
7. Monterzy rurociągów.
8. Pomocnicy maszynistów po 2-ch latach pracy od wyzwolenia na ślusarza i pomocnicy maszynistów po 3-ch latach pracy w tym charakterze.
9. Elektromonterzy po 2-ch latach pracy po egzaminie na wysokie lub tylko na niskie napięcie tam, gdzie wysokie napięcie nie jest zastosowane.
10. Manipulanci ropni.
11. Pomocnicy dystalatorzy w gazoliniarniach i w fabrykach sadzy.
12. Pomocnicy maszynistów przy motorach od 150 KM. po 2-ch latach pracy do wyzwolenia na ślusarza i pomocnicy po 3-ch latach pracy w tym charakterze lub motorowi.
13. Zapinacze pomp napędzanych z kieratu po 4 latach pracy w tym zawodzie, o ile nie byli pomocnikami szybowymi.
14. Sekcyjni kontrolerzy aparatów i sieci gazowych.
15. Dozorcy rozdziału wody po 4 latach pracy w tym charakterze.
16. Woźnice za 12 godzin pracy.
17. Pomocnicy w magazynach, mogący zastąpić magazynierów.
18. Czołgowi.
19. Tokarze, o ile pracują w tym charakterze 2 lata po wyzwoleniu.
20. Ślusarze, o ile pracują w tym charakterze 2 lata po wyzwoleniu.

Wszyscy wyżej wymienieni zatrudnieni w tym charakterze.

Kategoria 3-cia.

1. Robotnicy kranikowi.
2. Trzeciacy szybowi i kuzienni.
3. Smarowacze pomp.
4. Robotnicy na miernikach ropnych.
5. Pomocnicy palaczy i motorowych.
6. Robotnicy magazynowi.
7. Syfoniarze gazowi, nie wykonywający czynności kontrole-
rów sekcyjnych.
8. Kontrolerzy wodni.
9. Zapinacze pomp do 4 lat pracy w tym zawodzie, o ile nie
byli pomocnikami szybowymi.
10. Robotnicy placowi niesezonowi.
11. Tokarze.
12. Ślusarze.
13. Kwalifikowani spawacze.

Wymienieni w punktach od 11 do 13, o ile pracują w tym charakterze poniżej 2-ech lat od wyzwolenia.

Kategoria 4-ta.

1. Chłopcy kancelaryjni i do noszenia próbek.
2. Uczniowie wszystkich zawodów w reperacyjnych warszta-
tach kopalnianych.

Płace tych uczniów ustala się następująco:

W ciągu 1-go roku nauki $\frac{1}{3}$ płacy IV-tej kategorii.

W ciągu 2-go roku nauki $\frac{2}{3}$ płacy IV-tej kategorii.

W ciągu 3-go roku nauki płaca IV-tej kategorii.

§ 3.

Podział kopalń na grupy.

Głębokie i płytkie otwory świdrowe oraz płace robotników za 8 godzin pracy w poszczególnych przedsiębiorstwach dzieli się na 4 następujące grupy:

GRUPA 1-sza.

A.

Produkcja ropy i gazów z głębokich otworów świdrowych.

Jeden lub kilka otworów świdrowych tego samego przedsiębiorstwa, produkujących miesięcznie ponad 8 cystern ropy łącznie z gazami przy jednej obsadze jednego szybu kwalifikowanych robotników.

B.

Produkcja ropy i gazów z płytkich otworów świdrowych.

Jeden lub kilka otworów świdrowych tego samego przedsiębiorstwa, produkujących miesięcznie ponad 8 cystern ropy łącznie z gazami przy jednej obsadze jednego kierunku kwalifikowanych robotników.

C.

Wiercenie i instrumentacja głębokich i płytkich otworów świdrowych.

Obsada robotników, zatrudnionych przy wierceniu lub instrumentacji głębokich i płytkich otworów świdrowych, o ile we wszystkich otworach świdrowych tej samej kopalni produkcja wynosi miesięcznie ponad 8 cystern ropy łącznie z gazami.

D.

Produkcja gazoliny.

Obsada robotników jednej gazoliniarni przy produkcji ponad 2 $\frac{1}{2}$ cysterny gazoliny miesięcznie.

E.

P ł a c e:

	żonaty:	kawaler:
Kateg. I	zł 9.—	zł 8.40
„ II	„ 7.10	„ 6.50
„ III	„ 5.40	„ 4.80
„ IV	„ —	„ 2.40

Stróże w kopalniach i gazoliniarniach za 12 godzin stróżowania otrzymują: żonaty — zł 5.70 i kawaler — zł 5.10.

GRUPA 2-ga.

A.

Produkcja ropy i gazów z głębokich otworów świdrowych.

Jeden lub kilka otworów świdrowych tego samego przedsiębiorstwa, produkujących miesięcznie 5 do 8 cystern ropy łącznie z gazami przy jednej obsadzie jednego szybu kwalifikowanych robotników.

B.

Produkcja ropy i gazów z płytkich otworów świdrowych.

Jeden lub kilka otworów świdrowych tego samego przedsiębiorstwa, produkujących miesięcznie 5 do 8 cystern ropy łącznie z gazami przy jednej obsadzie jednego kierunku kwalifikowanych robotników.

C.

Wiercenie i instrumentacja głębokich i płytkich otworów świdrowych.

Obsada robotników, zatrudniona przy wierceniu lub instrumentacji głębokich i płytkich otworów świdrowych, o ile we wszystkich otworach świdrowych tej samej kopalni produkcja wynosi miesięcznie 5 do 8 cystern ropy łącznie z gazami.

D.

Produkcja gazoliny.

Obsada robotników jednej gazoliniarni przy produkcji miesięcznej do 2¹/₂ cysterny gazoliny.

E.

P ł a c e:

Kateg. I	żonaty:		kawaler:	
	zł	7.90	zł	7.30
" II	"	6.10	"	5.50
" III	"	4.60	"	4.—
" IV	"	—	"	2.40

Stróże w kopalniach i gazoliniarniach za 12 godzin stróżowania otrzymują: żonaty — zł 4.90 i kawaler — zł 4.30.

GRUPA 3-cia.

A.

Produkcja ropy i gazów z głębokich otworów świdrowych.

Jeden lub kilka otworów świdrowych tego samego przedsiębiorstwa, produkujących miesięcznie 3 do 5 cystern ropy łącznie z gazami przy jednej obsadzie jednego szybu kwalifikowanych robotników.

B.

Produkcja ropy i gazów z płytkich otworów świdrowych.

Jeden lub kilka otworów świdrowych tego samego przedsiębiorstwa, produkujących miesięcznie 3 do 5 cystern ropy łącznie z gazami przy jednej obsadzie jednego kierunku kwalifikowanych robotników.

C.

Wiercenie i instrumentacja głębokich i płytkich otworów świdrowych.

Obsada robotników, zatrudniona przy wierceniu lub instrumentacji głębokich i płytkich otworów świdrowych, o ile we wszystkich otworach świdrowych tej samej kopalni produkcja wynosi miesięcznie 3 do 5 cystern ropy łącznie z gazami.

D.

P ł a c e:

Kateg.		żonaty:	kawaler:
		zł 6.80	zł 6.20
"	II	" 5.30	" 4.70
"	III	" 4.30	" 3.70
"	IV	" —	" 2.40

Stróże w kopalniach i gazoliniarniach za 12 godzin stróżowania otrzymują: żonaty — zł 4.40 i kawaler — zł 3.80.

GRUPA 4-ta.

A.

Produkcja ropy i gazów z głębokich otworów świdrowych.

Jeden lub kilka otworów świdrowych tego samego przedsiębiorstwa, produkujących miesięcznie do 3 cystern ropy łącznie

nie z gazami przy jednej obsadzie jednego szybu kwalifikowanych robotników.

B.

Produkcja ropy i gazów z płytkich otworów świdrowych.

Jeden lub kilka otworów świdrowych tego samego przedsiębiorstwa, produkujących miesięcznie do 3 cystern ropy łącznie z gazami przy jednej obsadzie jednego kieratu kwalifikowanych robotników.

C.

Wiercenie i instrumentacja głębokich i płytkich otworów świdrowych.

Obsada robotników, zatrudniona przy wierceniu lub instrumentacji głębokich i płytkich otworów świdrowych, o ile we wszystkich otworach świdrowych tej samej kopalni produkcja wynosi miesięcznie do 3-ch cystern ropy łącznie z gazami.

D.

P ł a c e:

		żonaty:	kawaler:
Kateg. I		zł 5.75	zł 5.15
" II	"	4.60	" 4.—
" III	"	3.60	" 3.—
" IV	"	—	" 2.40

Stróże w kopalniach i gazoliniarniach za 12 godzin stróżowania otrzymują: żonaty — zł 3.80 i kawaler — zł 3.20.

UWAGI: 1) Płace ustalone w § 3 układu mają zastosowanie do przedsiębiorstw normalnie prosperujących.

- 2) W przedsiębiorstwach, pracujących w warunkach technicznie szczególnie niekorzystnych lub utrudniających normalną produkcję z innych przyczyn, np. ze względu na szczególne obciążenie techniczne kopalń, może być ustalony opust od stawek taryfowych.

Wysokość opustu określają w zależności od warunków gospodarczych za wspólnym porozumieniem Związek Polskich Przemysłowców Naftowych, który w tym przypadku działa w imieniu wszystkich uczestników układu po stronie pracodawców, i Centralny Związek Górników w Polsce,

a mianowicie przez Komisję Rozjemczą, przewidzianą w § 18 tego układu. Stawki płac, ustalone w powyższym trybie, strony uznają za uzupełnienie układu, podlegające wpisaniu do rejestru.

- 3) W przedsiębiorstwach zaliczonych w myśl niniejszego układu do grupy I, a pracujących w warunkach szczególnie korzystnych bądź pod względem technicznym, bądź produkcyjnym, mogą być ustalone stawki wyższe od przewidzianych w układzie, jednak podwyżka ta za zgodą stron podpisanych na układzie, nie może przekraczać 10% (dziesięć %).
- 4) W przedsiębiorstwach nowych, rozpoczynających nowe wiercenia, stosuje się stawki płac, przewidziane dla grupy I, wszakże przedsiębiorca może wystąpić w trybie wyżej określonym o ustalenie nowego poziomu stawek płac.

(Uwagi: 1), 2) i 3) zawarte są w protokole z dnia 22 grudnia 1937 r. i stanowią uzupełnienie układu z dnia 12 lipca 1937 r.).

§ 4.

Obliczenie produkcji ropnej i gazowej.

Za podstawę do obliczenia miesięcznej produkcji ropy, wydobytej w poszczególnych przedsiębiorstwach, przyjmuje się ropę oddaną (odtłoczoną lub odwiezioną beczkowozami).

Przy obliczeniu produkcji dla głębokich i płytkich otworów świdrowych przyjmuje się 3 m³ wyprodukowanego gazu jako równowartość 1 kg ropy.

§ 5.

Płace za mniej niż 8 godzin pracy.

O ile robotnicy będą pracowali w poszczególnych przedsiębiorstwach mniej niż 8 godzin dziennie, otrzymają wynagrodzenie za ilość przepracowanych godzin.

§ 6.

Dodatek dla wiertaczy za odpowiedzialność.

Za zgłoszoną odpowiedzialność otrzymują wiertacze 1-szej klasy dodatek w wysokości zł 1.—, zaś wiertacze 2-giej klasy dodatek w wysokości zł 0.50 za każdą przepracowaną dniówkę.

Do klasy 1-szej odpowiedzialności należą wiertacze:

- a) przy wierceniu, rekonstrukcji i instrumentacji otworów świdrowych,
- b) przy tłokowaniu i pompowaniu, o ile powierza się im podwiercanie, rekonstrukcję lub instrumentację otworów świdrowych,
- c) którzy w czasie swej pracy wiertniczej wiercili samodzielnie 2 lata.

Do klasy 2-giej odpowiedzialności należą wszyscy inni wiertacze.

§ 7.

Płace indywidualne.

A.

Przedsiębiorstwa, które wypłacały robotnikom do dnia 31 marca 1937 r. wyższe płace od ustalonych w grupie I-szej niniejszego układu, zobowiązane są podwyższyć te płace marcowe o 7% począwszy od 1 kwietnia 1937 r.

B.

W innych zaś przedsiębiorstwach, które stosowały do robotników indywidualne płace, wyższe od ustalonych w niniejszym układzie, pozostają płace te w mocy w wysokości z maja 1937 r., z wyjątkiem płac stróży.

§ 8.

Świadczenia w naturze.

W przypadku dostarczania pracownikom mieszkania lub opału i światła w naturze — przedsiębiorstwa potrąca robotnikom z ich ustalonego niniejszym układem zarobku, o ile pracują cały miesiąc, następujące kwoty miesięcznie:

Mieszkanie:

		żonaty:	kawaler:
Grupa	1-sza	zł 19.—	zł 9.50
"	2-ga	" 17.—	" 8.50
"	3-cia	" 13.—	" 6.50
"	4-ta	" 12.—	" 6.—

Opał:			
Grupa 1-sza	zł 10.80	zł 5.40	
„ 2-ga	„ 9.—	„ 4.50	
„ 3-cia	„ 8.—	„ 4.—	
„ 4-ta	„ 7.—	„ 3.50	

Światło:			
Grupa 1-sza	zł 2.20	zł 1.10	
„ 2-ga	„ 2.—	„ 1.—	
„ 3-cia	„ 1.80	„ 0.90	
„ 4-ta	„ 1.60	„ 0.80	

§ 9.

Premie.

Stosowanie premii, cysternowego i metrowego pozostaje nadal w mocy, premie te zaś ustalane będą jak dotychczas indywidualnie przez pracodawców.

§ 10.

Robotnicy sezonowi.

Do robotników sezonowych układ niniejszy nie ma zastosowania. Za robotników sezonowych uważani być mogą ci robotnicy, którzy przyjmowani są na podstawie osobnych umów na określony czas lub na określoną robotę, do robót ziemnych, drogowych, budowlanych i innych robót przejściowych.

§ 11.

Specjalne wynagrodzenie dla palaczy.

Palacze lub pomocnicy palaczy otrzymują za pracę przy każdorazowym czyszczeniu kotłów oprócz ustalonej w niniejszym układzie płacy dziennej dodatek w wysokości jednej dniówki, o ile w tym samym czasie nie obsługują innych kotłów, będących w ruchu.

§ 12.

Obsługa szybów i kotłów.

Wiertacze muszą mieć w szybach tłokowanych stałego pomocnika.

Palacze muszą mieć przy obsłudze 2-ch do 4-ch kotłów i światła elektrycznego jednego pomocnika, a przy 5-ciu i więcej kotłach ma być 2-ch palaczy.

§ 13.

Urlopy.

Robotnicy zaliczeni do grupy 1-szej, 2-giej i 3-ciej niniejszego układu, powyżej lat 18-tu otrzymują płatne urlopy, służące wyłącznie dla wypoczynku, a mianowicie:

- a) 7 dni urlopu, o ile pracowali przez 1 rok w przemyśle naftowym,
- b) 14 dni urlopu, o ile pracowali przynajmniej 5 lat w przemyśle naftowym,
- c) 21 dni urlopu, o ile pracowali przynajmniej 10 lat w tej samej firmie.

Robotnicy poniżej lat 18-tu otrzymują urlopy ustawowe, tj. 14 dni po roku nieprzerwanej pracy w tej samej firmie.

Zasadniczo uprawniony jest do uzyskania urlopu robotnik, który licząc od dnia wstąpienia do danej firmy, pracuje w tej samej firmie przynajmniej 3 miesiące i udowodni, że w danym roku kalendarzowym nie korzystał z urlopu całkowicie lub częściowo.

Pracodawca decyduje o tym, kiedy urlop ma być udzielony, jednak każdy robotnik ma prawo wyczerpać urlop w ciągu każdego roku.

Nieprzyjęcie przez robotnika urlopu w czasie, wyznaczonym przez firmę, powoduje utratę prawa do urlopu. Również nadużycie urlopu do pracy zarobkowej pociąga za sobą utratę tego prawa.

Wynagrodzenie robotnika za czas urlopu wypłacane będzie tak samo, jak gdyby w tym czasie pracował.

Robotnicy zaliczeni do grupy 4-tej niniejszego układu otrzymują urlopy ustawowe.

§ 14.

Wypowiedzenie stosunku służbowego.

Stosunek służbowy między firmą a robotnikiem może być rozwiązany za 14-to dniowym wypowiedzeniem, z wyjątkiem przewidzianych ustawą przypadków rozwiązania umowy bez wypowiedzenia.

Robotnicy zaliczeni do grupy 1-szej, 2-giej i 3-ciej niniejszego układu przy rozwiązaniu stosunku służbowego otrzymują dłuższe wypowiedzenie, o ile rozwiązanie stosunku służbowego nie nastąpiło z winy robotnika, a mianowicie:

- a) 4-to tygodniowe wypowiedzenie, o ile pracują 2 lata w przedsiębiorstwie,

- b) 6-cio tygodniowe wypowiedzenie, o ile pracują 4 lata w przedsiębiorstwie,
- c) 8-mio tygodniowe wypowiedzenie, o ile pracują 6 lat w przedsiębiorstwie.

Robotnicy zaliczeni do grupy 4-tej niniejszego układu otrzymują wypowiedzenie ustawowe.

§ 15.

Fundusz Budowy Domów Ludowych.

Od ustalonych w niniejszym układzie płac dniówkowych i dodatków dla wiertaczy za odpowiedzialność obliczać i odprowadzać będą firmy 1% z własnych funduszy na rzecz Budowy Domów Ludowych w Przemyśle Naftowym.

Obowiązek ten ciąży na firmach przez cały czas trwania niniejszego układu.

Zarząd funduszem, zebrany w myśl niniejszego układu, sprawuje Komitet, składający się w równych częściach z przedstawicieli firm i robotników.

§ 16.

Delegaci robotników.

Robotnicy zatrudnieni w poszczególnych przedsiębiorstwach mogą wybierać spośród swego grona delegatów, którym przysługuje prawo reprezentowania ogółu lub poszczególnych robotników danego przedsiębiorstwa w sprawach, objętych niniejszym układem, związanych ściśle z warunkami pracy i płacy w danym przedsiębiorstwie.

Za wykonywanie czynności delegatów nie mogą być oni wydaleny z przedsiębiorstwa.

§ 17.

Potrącenia z zarobków.

Firmy naftowe potrąca robotnikom zdeklarowane kwoty i odprowadzą do banku każdego miesiąca na rzecz Centralnego Związku Górników w Polsce.

Odnosne kwoty mogą być potrącone robotnikowi z jego zarobku i odprowadzone do banku tylko pod tym warunkiem, o ile robotnik podpisze własnoręcznie deklarację i przedłoży osobiście lub za pośrednictwem Centralnego Związku Górników w Polsce — firmie, w której pracuje.

Robotnik rozporządza osobiście swoją deklaracją z tym jednak, że potrącona kwota na rzecz dobrowolnej składki nie może przekraczać 3% miesięcznego zarobku.

§ 18.

Komisja Rozjemcza (Sąd Polubowny).**Skład Komisji.**

Od dnia 1 lipca 1937 r. w przedsiębiorstwach naftowych, będących uczestnikami niniejszego układu zbiorowego, tworzy się stałą Komisję Rozjemczą złożoną z 6 przedstawicieli Związku Polskich Przemysłowców Naftowych, Oddział w Borysławiu, i 6 przedstawicieli Centralnego Związku Górników w Polsce.

Wybory członków Komisji.

Związki wymienione w ustępie poprzednim niniejszego paragrafu wybierają i delegują swych członków do Komisji Rozjemczej w ciągu miesiąca lipca.

Uchwały Komisji.

Dla każdej poszczególnej sprawy wyznaczają: Związek Polskich Przemysłowców Naftowych, Oddział w Borysławiu, i Centralny Związek Górników w Polsce po 2 członków Komisji, którzy będą stanowili Komisję Rozjemczą dla danej sprawy. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

Jeżeli tematem obrad Komisji Rozjemczej będzie sprawa dotycząca bezpośrednio przedsiębiorstwa, którego przedstawiciel lub pracownik jest członkiem Komisji Rozjemczej, to dla tej sprawy taki członek nie będzie wyznaczony do Komisji Rozjemczej.

Spisanie protokołu.

Z każdego posiedzenia Komisji Rozjemczej będzie spisany protokół w 2 równobrzmiących egzemplarzach dla obu Związków.

Siedziba Komisji.

Komisja Rozjemcza ma swoją siedzibę przy Związku Polskich Przemysłowców Naftowych, Oddział w Borysławiu.

Uprawnienia Komisji.

Do uprawnień Komisji Rozjemczej należy:

1. Rozstrzyganie wszelkich sporów wynikłych z niniejszego układu zbiorowego między jego uczestnikami.
2. Orzekanie w sprawach wymienionych w § 3 w uwagach.

(Treść niniejszego ustępu została ustalona w protokóle z dnia 22 grudnia 1937 r., który stanowi uzupełnienie układu z dnia 12 lipca 1937 r.).

Arbitraż.

W razie gdyby Komisja Rozjemcza na swych posiedzeniach najpóźniej do dnia 30 od dnia przedłożenia wniosku nie doszła do porozumienia w sprawach przedmiotowych, to wówczas zaprasza na Arbitra obwodowego inspektora pracy w Drohobyczu, gdy chodzi o warunki płacy, zaś delegata Okręgowego Urzędu Górniczego w Drohobyczu, gdy chodzi o techniczne warunki i opłacalność odnośnych kopalń.

Przedkładanie wniosków.

Wnioski o rozstrzygnięcie spraw spornych, wynikłych z niniejszego układu zbiorowego między jego uczestnikami, i o rewizję płac wedle § 3 niniejszego układu mogą przedkładać pisemnie pracodawcy lub robotnicy tylko za pośrednictwem Związku Polskich Przemysłowców Naftowych, Oddział w Borysławiu, gdy chodzi o wnioski pracodawców, jako uczestników niniejszego układu, i za pośrednictwem Centralnego Związku Górników w Polsce, gdy chodzi o wnioski robotników.

Wnioski takie mogą być przedłożone równocześnie z podpisaniem niniejszego układu zbiorowego.

§ 19.

Prawo przystąpienia do układu zbiorowego.

Przedsiębiorstwa naftowe, które są członkami Związku Polskich Przemysłowców Naftowych, Oddział w Borysławiu, a które z jakichkolwiek powodów nie przystąpiły do niniejszego układu w dniu dzisiejszym, będą miały prawo w każdej chwili do niego przystąpić. Dla tych przedsiębiorstw czas trwania niniejszego układu zbiorowego rozpocznie się w dniu jego podpisania.

§ 20.

Czas pracy.

Czas pracy w przedsiębiorstwach naftowych wynosi 46 godzin na tydzień.

§ 21.

Czas trwania układu zbiorowego.

Układ niniejszy obowiązuje obie strony na czas określony od dnia 1 czerwca 1937 r. do dnia 30 czerwca 1938 r.

O ile układ niniejszy nie zostanie przez jedną ze stron wypowiedziany na dwa miesiące przed upływem terminu ważności, przedłuża się on automatycznie na rok następny na tych samych zasadach i w ten sam sposób przedłużać się będzie następnie z roku na rok, o ile nie zostanie wypowiedziany na dwa miesiące przed upływem każdego roku układowego.

§ 22.

W przypadku zawarcia układu o identycznej treści z inną organizacją pracodawców lub pracowników strony zgadzają się, aby oba układy traktowane były jako jedna całość.

(Treść niniejszego paragrafu została ustalona w protokóle z dnia 22 grudnia 1937 r., który stanowi uzupełnienie układu z dnia 12 lipca 1937 r.).

Za przedsiębiorstwa naftowe:

Zarząd kopalni nafty „PASIECZKI”	Inż. Tad. WYŻYKOWSKI Borysław
P. Brzozowskiego i H. Winiarza w Schodnicy (—) <i>Julian Winiarz</i>	(—) <i>inż. Tad. Wyżykowski</i> Joachim SCHIFFER (—) <i>J. Schiffer</i>
Inż. R. MACHNICKI (—) <i>inż. R. Machnicki</i>	„PETROPOL” Polska Akc. Spółka Górnicza (—) <i>Samuel Teicher</i> (—) <i>M. Ornstein</i>
Inż. PAWEŁ LENIECKI (—) <i>inż. Paweł Leniecki</i>	Zarząd kopalni „HILDA” (—) <i>Samuel Teicher</i>
„MRAŻNICA” S. A. dla przem. naftowego (—) <i>Leon Schutzman</i>	Za kop. „BEATA” (—) <i>inż. Salomon Wolfsthal</i>
Za kop. „FAUSTYNA” (—) <i>Józef Oberländer</i>	Za kop. „WARSZAWA” Za kop. „BŁOCHÓWKA” (—) <i>Jakub Weiss</i>
Za kop. „PETROL” (—) <i>Józef Oberländer</i>	Emanuel LOCKSPEISER Przedsiębiorstwo Naftowe (—) <i>inż. Juliusz Krumholz</i>
Za kop. „FOTOGEN” (—) <i>Józef Oberländer</i>	

„H E A”

Za kop. „SYNGE”

Spółka Naftowa z ogr. odp.

(—) *Bronisław Chabowski*(—) *inż. Juliusz Krumholz*

„ŁOMNICA”

Dr Wład. STEPEK

Spółka Naftowa z ogr. odp.

(—) *dr W. Stepek*

w Borysławiu

(—) *inż. Quittner*

Za Centralny Związek Górników w Polsce:

(—) *Franciszek Haluch*(—) *Tomasz Majka*(—) *Jan Moroń*(—) *Ignacy Klecha*(—) *Jan Przybyło*(—) *W. Czemerys*

Układ podpisano w obecności:

(—) *inż. G. Wasylyszyn*
obwodowy inspektor pracy(—) *inż. L. Adamczewski*
zastępca naczelnika
Okr. Urzędu Górniczego

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 96225. 27.I.1938. 800.

Prenumerata roczna 20 zł.

Cena niniejszego numeru 50 gr.